

УДК 334.72:378

Ус Г.О.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту
**МОНІТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМАХ
УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ ПІДПРИЄМСТВА**

Us G.O.

**MONITORING OF STAFF IN THE ENTERPRISE KNOWLEDGE
MANAGEMENT**

Проблема ефективності пошуку та обробки інформації персоналом, що є агентами системи управління знаннями (СУЗ) підприємства, набуває все більшого значення в умовах постіндустріального суспільства. В таких системах відбуваються інформаційні процеси, на ефективність яких впливають особистісні характеристики агента-користувача. Ці характеристики зумовлені як психофізичним станом, так і набутим професійним досвідом, рівнем знань, і є унікальними для кожного. Один із шляхів забезпечення оптимальних процесів управління знаннями в таких системах полягає в тому, щоб адаптувати корпоративне інформаційне середовище до особливостей кожного працівника.

Доповідь присвячена розгляду питань побудови бізнес-процесів визначення індивідуальних особливостей персоналу підприємства, що використовує та обробляє знання, для використання результатів такого моніторингу в адаптивних бізнес-процедурах обробки знань для реалізації основних виробничих процесів.

До систем управління знаннями організацій належать програмно-технічні засоби та працівники, що можуть виконувати функції (ролі) користувачів, експертів, адміністраторів системи. Сприйняття та асиміляція нових знань в систему власних знань займає особливе місце [2]. Розподіл компонентів цих когнітивних інформаційних процедур за обсягом витраченого часу: 54% припадає на кодування (тобто побудову ментальної репрезентації зовнішнього впливу); 12% - умовивід; 10% - порівняння; 7% - перевірка; 17% - повідомлення відповіді (реакція агента). Таким чином, створення умов для ефективного сприйняття інформації персоналом може забезпечити найбільший ефект.

До складу бізнес-процесів адаптації необхідно ввести процедури моніторингу користувача. Назвемо стан, що представляє значення характеристик агента-користувача, від яких залежить ефективність сприйняття (кодування) знань, «когнітивним рівнем». Нами виділені ознаки, що дозволяють здійснити класифікацію агентів-працівників СУЗ за когнітивним рівнем: форма представлення інформації; темп представлення (подачі) і складність інформаційних повідомлень; рівень знань чи компетенції; психофізіологічний стан; проблемно-орієнтований (контекстний) профіль агента.

Моніторинг когнітивного стану користувача в СУЗ підприємства пропонується реалізувати бізнес-процесами, побудованих як послідовність діагностичних процедур, що дозволяють віднесення агентів до типів:

за перевагами щодо форми представлення інформації – застосовується система оцінки когнітивного стилю [3,4], що дозволяє оцінити, до якого полюсу на шкалі «цілісний - аналітичний» (wholist – analytic) та «вербальний – образний» (verbaliser – imager) належить працівник, це дозволяє віднести його до однієї з груп відповідно формам представлення інформації «рисунок», «схема», «аудіо», «текст»;

відносно переваг користувача «темп» та «рівень складності» інформаційних повідомлень використовується діагностика на основі тестів визначення стильових та продуктивних характеристик людини: тест Д. Векслера загального інтелекту та його складових – вербального і невербального інтелекту; тесту Амтхауера для оцінки структури інтелекту осіб від 13 до 61 року – для диференційованого професійного відбору; прогресивні матриці Равена для вимірювання рівня інтелектуального розвитку та інші;

рівень знань користувача-агента СУЗ визначається тестами, питання яких будуються на основі змісту корпоративної бази знань бізнес-процесами на основі ІТ- компонентів інженерної онтології;

для визначення психофізіологічного стану (ПФС) агента-працівника можна використати численні методи оцінки, що застосовуються в управлінні технічними комплексами (для пілотів, операторів АЕС), але для них потрібні складні та дорогі прилади і системи. Автор пропонує використати оцінку одного з важливих складових ПФС – втоми людини – методом побудови та порівняння просодичних портретів (за характеристиками голосу людини), які можуть, зокрема, свідчити про ступінь втоми та зниження продуктивності інформаційної діяльності;

проблемно-орієнтований профіль агента СУЗ необхідний для управління прискоренням пошуку агентом-працівником інформації в базах даних, знань, джерелах Інтернету. Процедури, що входять до бізнес-процесів побудови проблемно-орієнтованої складової когнітивного стану, мають використовувати історію звернень агента до джерел інформації.

Значення персональних характеристик та переваг агента-працівника, що складають когнітивний стан, зберігаються у корпоративних сховищах знань та використовуються бізнес-процесами СУЗ для адаптації інформаційних процесів до цих переваг з метою підвищення продуктивності виробничої діяльності.

Література:

1. Метешкин К. А. Задача создания обучающих систем с гибридным интеллектом / К. А. Метешкин // Системы обработки информации: [збірник наукових праць]. – Харків: НАНУ, ПАНМ, ХВУ, 2001. – Вип. 4(14). – С. 13–18.
2. Strenberg R.J. Inside intelligence// Amer. Scientist. – 1986. – V.74. – №2. – P.137 – 143.
3. Riding R., Rayner S. Cognitive styles and learning strategies. Understanding style differences in learning and behaviour. – London: David Fulton Publishers, 1999. – 217 p.

4. Parkinson A., Mullally A.A.P., Redmond J.A. Test-retest reliability of Riding's cognitive styles analysis test // Personality and Individual Differences.- 2004.- V.37.-P.1273-1278.

УДК 338.2

І.Б.Федишин

Тернопільський національний технічний університет ім. І.Пулюя
**МАШИНОБУДІВНИЙ КОМПЛЕКС: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ШЛЯХИ
ВИХОДУ З КРИЗИ**

I.B.Fedyshyn

**MACHINE BUILDING INDUSTRY: TENDENCIES AND WAYS OUT OF
CRISIS**

Процеси глобалізації останнім часом набирають високих темпів і мають всеохоплюючий характер. На сьогодні для України важливо стати рівноправним партнером світового співтовариства, а не сировинним придатком високорозвинених країн [1]. В сучасній українській економіці промислові підприємства, виходячи з їх ролі у створенні валового внутрішнього продукту (ВВП), посідають особливе місце у системі організації національного виробництва [2]. Машинобудування є важливою галуззю промисловості. Рівень розвитку машинобудування є одним з основних показників економічного, і насамперед промислового розвитку країни.

Приріст промислового виробництва в Україні за січень-вересень 2010 р. становив 10,8 % проти падіння в аналогічному періоді минулого року на 28,3 %. Основний внесок у приріст промислового виробництва у січні-вересні 2010 р., порівняно із січнем-вереснем 2009 р., був забезпечений виробництвом продукції металургії (приріст на 12,7 % проти падіння на 36,9 %), машинобудування (приріст на 32,9 % проти падіння на 51,2 %), хімічної та нафтохімічної промисловості (приріст на 20,2 % проти падіння на 30,3 %). Позитивом є зростання високотехнологічних виробництв машинобудування у січні-вересні 2010 р., зокрема виробництва апаратури для радіо, телебачення та зв'язку – на 24,8 %, електричних машин та устаткування – на 18,5 %, контрольно-вимірювальних приладів – на 9,6 % [3,с.4]. У Тернопільській області в січні 2011р. порівняно з січнем 2010р. промислове виробництво зросло на 13,6%. Спостерігалась позитивна динаміка виробництва продукції: у добувній промисловості приріст становив 267,4%, у переробній промисловості – 12,1%. Збільшилось виробництво порівняно з січнем 2010р. в хімічній та нафтохімічній промисловості (на 92,8%), у машинобудуванні (на 55,2%) [4].

Динаміка промислового виробництва України протягом січня - вересня 2010 р. свідчить про поступове його відновлення після кризового падіння. Водночас темпи відновлення промисловості є задовільними лише порівняно із кризовим роком, у якому обсяги виробництва суттєво скоротилися. Наразі